

Opinia w zakresie działań dłużnika w stanie zagrożenia niewypłacalnością w kontekście typizacji art. 300 KK

[przywołane normy prawne: art. 300 KK, art. 1 PU]

W V.2015 r. biegły sądowy Marcin Kubiczek wydał na piśmie opinię sądową przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w sprawie karnej oskarżonych z art. 300 Kodeksu Karnego, którzy pełnili funkcje zarządcze w spółce prawa handlowego.

Warto przypomnieć, iż w myśl art. 300 KK karze podlega ten, kto w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku. Subsumpcja określonego stanu faktycznego w ramy typizacji przywołanej normy prawnej wymaga niewątpliwie poczynienia szeregu ustaleń o charakterze ekonomiczno-finansowym. Należy nie tylko ustalić, czy oskarżony działał w stanie zagrożenia niewypłacalnością lub upadłością, ale i przeanalizować charakter jego działań pod kątem ekonomicznych skutków, rzeczywistych konsekwencji oraz obiektywnie istniejących możliwości zaspokojenia wierzycieli. Za kluczową należy uznać również konieczność ustalenia, czy określone działania rzeczywiście doprowadziły do pokrzywdzenia wierzycieli, bowiem nie każda czynność zbycia majątku prowadzić musi do pokrzywdzenia wierzycieli.

W ramach przedmiotowej opinii sądowej ekspert przeanalizował sytuację spółki akcyjnej zarządzanej przez oskarżonych, ustalając strukturę oraz wysokość istniejących zobowiązań w dacie dokonania czynności objętych aktem oskarżenia, a także przedstawił stan majątkowy przedsiębiorstwa wraz z syntetyczną analizą w zakresie ewentualnej materializacji w zastanym stanie faktycznym stanu niewypłacalności lub zagrożenia niewypłacalnością lub upadłością. Biegły sądowy dokonał przy tym swoistej implementacji regulacji prawa upadłościowego i naprawczego [choćby art. 1 Rozporządzenia Prezydenta z dnia 24.10.1934 r.- Prawo upadłościowe] w ramy typizacji prawnokarnej [300 KK], proponując adekwatną wykładnię oraz właściwą metodologię ujednoczenia pojęć,

w sposób umożliwiający uniknięcie błędu ekwiwokacji.

Biegły sądowy poczynił również ustalenia w zakresie predykcji stanu faktycznego, w sytuacji, w której nie doszłoby do zachowań objętych przedmiotowym aktem oskarżenia. Taki model badawczy umożliwił sformułowanie uzasadnionych twierdzeń w zakresie powstania lub braku szkody wierzycieli wskutek objętych aktem oskarżenia działań oskarżonych, a to w celu ewentualnego uwzględnienia powyższej okoliczności w toku przedmiotowego postępowania karnego przez skład orzekający w sprawie.

Biegły sądowy ustosunkował się również do szeregu innych kwestii wskazanych enumeratywnie przez Sąd w zleceniu sporządzenia opinii sądowej, między innymi wypowiadając się co do obiektywnej możliwości przeprowadzenia egzekucji singularnej z określonych składników majątku badanej spółki w relewantnym dla sprawy czasie lub też do majątkowych skutków dokonania przez oskarżonych określonych czynności prawno-faktycznych [uszczerpienie masy majątkowej lub jego brak].

Do przedmiotowej opinii sądowej biegły dołączył szereg załączników, takich na przykład jak: streszczenie wybranych elementów spraw związkowych, wykazy pogrupowanych rodzajowo tytułów wykonawczych, wykazy należności dłużnej spółki, specyfikacja istotnych dla sprawy umów oraz zabezpieczeń ustanowionych na nieruchomościach dłużnika.

W konkluzji przedmiotowej opinii biegły sądowy wskazał m.in., iż wniosek o ogłoszenie upadłości co prawda został złożony przez reprezentanta badanej spółki z uchybieniem terminu, jednakże biorąc pod uwagę stopień ustanowionych zabezpieczeń na majątku spółki oraz strukturę nagromadzonych aktywów uznać należy, że uchybienie to ostatecznie nie miało wpływu na stopień zaspokojenia wierzycieli niezabezpieczonych na majątku spółki.

Mając na względzie powyższe, warto skonkludować, iż ocena materializacji znamion czynu zabronionego spenalizowanego w art. 300 KK tworzy szeroką przestrzeń dla niezbędnych interpretacji ekonomicznych, a wsparcie eksperta z zakresu finansów i rachunkowości może okazać się nie tylko ważnym elementem strategii procesowej, ale i warunkiem *sine qua non* poczynienia miarodajnych ustaleń w sprawie.

